

Technostarters

In 2000 dienden vier jonge ingenieurs hun ontslag in en gingen doen wat ze echt belangrijk vonden: bedrijven stimuleren tot duurzame innovatie. Wat is het idee achter deze onconventionele onderneming, wat zijn hun projecten en wat heeft 'goed vaderschap' ermee te maken?

Missie: 500 miljoen tonkilometers van de weg

Mark van Baal

'Mijn visioen is om per jaar 500 miljoen tonkilometers afval van de weg te krijgen,' roept Gernout Erens enthousiast. Na enig rekenwerk: 'Dat is een half miljoen ritten met een twintigtonner vol afval van Amsterdam naar Utrecht.' 'Al het afval van Noordwest-Europa moet over het water.' De werktuigbouwkundig ingenieur wijst naar een binnenvaartschip dat over het IJ vaart. Voor hun kantoor aan de Amsterdamse Houthaven vertellen Gernout Erens en Jeroen Weijs over hun bedrijf Innovaders en hun projecten. Buiten in de zon, want naast milieuvriendelijk moet werken bij Innovaders vooral leuk zijn. Binnen zit de derde Innovader Pepik Henneman en even later komt Arno van Wayenburg aanfietsen.

Geperste balen

Erens vertelt verder over het ontstaan van hun logistieke project voor het Afval Energie Bedrijf (AEB) Amsterdam. Onder het motto 'Eten is weten' organiseert Innovaders brainstormsessies gekoppeld aan een etentje voor relaties en vrienden. In juli 2002 was het thema 'afval'. Voorafgaand regelden ze een rondleiding bij de Amsterdamse vuilverbranding. 'We wilden de deelnemers laten zien wat die 300 kilo afval die elke Nederlander per jaar weggooit, voor bergen oplevert.'

Na deze kennismaking werd Innovaders uitgenodigd om mee te dingen naar een consultancyopdracht van het AEB. Ze kregen de opdracht, waarvan het doel was uit te zoeken hoe het AEB

zijn verbrandingscapaciteit kan uitbreiden zonder extra weggelopen te genereren.

Eric Velthuis, projectleider externe logistiek van het AEB, legt uit waarom hij voor Innovaders koos: 'Behalve de prijs, die lager ligt dan conventionele consultants, sprak hun onconventionele aanpak ons aan.' Of hij de ingenieurs niet te zweverig vond? 'Je moet net als bij andere adviseurs wel eens ingrijpen. Zo van: jullie ideeën zijn leuk, maar dit is de opdracht. Door hun fixatie op duurzaamheid en vernieuwing hebben ze wel eens de neiging hun focus te verliezen, maar daar ben je als opdrachtgever zelf bij.'

In 2006 breidt het AEB zijn capaciteit met zestig procent uit en komt een groter deel van Nederland zijn afval naar Amsterdam brengen. Innovaders deed het onderzoek en kwam met een nieuw logistiek alternatief: geperste balen over water.

Erens: 'We hebben verschillende modaliteiten en ladingdragers onderzocht. Containers, bulk en geperste balen over weg, water of spoor en kwamen tot de conclusie dat transport van geperste balen over water de laagste CO₂-uitstoot oplevert. En het is economisch haalbaar, een containerpool bijvoorbeeld was te duur. Er was veel scepsis, maar we hebben met een proeftransport iedereen laten zien dat het werkt.' In een overlaadstation wordt het afval tot balen geperst en in een binnenvaartschip geladen, waarna het over water naar de vuilverbrandingsoven wordt vervoerd. Het AEB heeft hiervoor langetermijncontracten afgesloten met

de drie grote vuilophalers van Nederland: Shanks, Van Gansewinkel en Sita. In de toekomst moeten er verspreid over Nederland zes of zeven overlaadstations komen.

'We hebben berekend dat dit per jaar 50 miljoen tonkilometers, het equivalent van het transport van duizend kilo over een kilometer, over de weg scheelt'. De ingenieur rekent intussen verder: 'Toepassing van dit concept in de rest van Noordwest Europa moet tien keer zoveel kunnen opleveren. Vandaar mijn visioen van 500 miljoen tonkilometers.' Hiervoor schrijft hij nu een aanvraag voor Europese subsidie voor het AEB.

Het idee voor Innovaders werd eind 1998 geboren. De vier Delftse ingenieurs hadden banen bij innovatiecentrum Syntens, ingenieursbureau DHV en Shell. 'Pepik (Henneman) zat in de knel bij Shell,' vertellen ze. 'Shell is natuurlijk voorloper in het zoeken naar alternatieve energiebronnen, maar op de werkvloer merkte hij daar niets van. Daar gaat het er om zo economisch mogelijk olie uit de grond te halen.' Toen zijn initiatieven op het gebied van duurzaam ondernemen in de olie vastliepen, organiseerde hij een brainstormdag over duurzaam ondernemen voor vrienden en bekenden. Zijn huisgenoten uit Delft, Erens, Weijs en Van Wayenburg, waren er bij. Ze concludeerden dat een eigen bedrijf het beste vehikel voor duurzaam ondernemen was.

Een aantal sessies en vele e-mails later,

in maart 2000, vonden ze bedrijfsruimte en met één opdracht in portefeuille zegden ze hun banen op. De vraag 'De schoorsteen moet toch roken?' werd alleen door hun omgeving tot vervelens toe gesteld. 'We wisten zeker dat het zou gaan lopen. Het was gewoon hup, baan opzeggen en gaan,' herinnert Erens zich. Na een paar maanden hadden ze een aantal opdrachtgevers.

Geen ingenieurssalaris

In de bedrijfsnaam Innovaders zijn hun drijfveren samengebond: de Engelse woorden innovate en invade en het Nederlandse woord vaders. 'Invade, omdat we de huidige manier van ondernemen keihard willen aanvallen. En als je vader wordt, ga je nadenken over de wereld die je voor je kind achterlaat.'

'We wisten zeker dat het zou gaan lopen. Het was gewoon hup, baan opzeggen en gaan'

'Zo vaag als het klinkt, was het ook,' zegt Jeroen Weijs terugkijkend. De vier ingenieurs geven toe dat ze in de afgelopen vier jaar een stuk concreter zijn geworden. 'We kunnen nu beter uitleggen wat we doen: bedrijven adviseren om tot een duurzamere bedrijfsvoering te komen.' Er is nog genoeg te wensen over: 'We kunnen onszelf nog geen ingenieurssalaris betalen. Er zijn nog uren niet gedeckt en we doen te veel opdrachten tegen een laag uurtarief. Maar een project als in Benin bijvoorbeeld, dat willen we ook.'

Twee van de ondernemers zijn net terug uit Benin. Hun opdracht is het bedenken van afzetmethoden voor lokale

Boven: 120 Balen geperst huisvuil wachten op transport van Drachten naar het AEB in Amsterdam. Een multifunctionele mobiele overlaadkraan laadt de balen in een binnenvaartschip van 700 ton. Links: De Innovaders Arno van Wayenburg, Pepik Henneman en Gernout Erens. Jeroen Weijs is nog in Benin

foto: Koen Verbeek/foto's balentinasport; Innovaders

Toekomst

Om te groeien wil Innovaders het zwaartepunt verleggen van advies naar productontwikkeling. Hun zoektocht naar een toepassing voor straalgrit, een afvalproduct uit de metaalindustrie, moet bijvoorbeeld een nieuw product opleveren.

Een ander toekomstig product is de Wattcher van Jeroen Weijs. Het is een lamp die gekoppeld wordt aan de elektriciteitsmeter. Door de verschillende kleuren die de lamp aanneemt, kunnen de gebruikers bewust worden van de energie die ze in hun huis gebruiken. De industrieel ontwerper heeft het idee aan Eneco en Nuon gepresenteerd en hoopt ze binnenkort een werkend prototype te laten zien.

www.innovaders.nl